

7
TIED A FÖLD

TIÉD A FÖLD

KEREN KAYEMETH LEISRAEL BUDAPEST 1940

A KEREN KAYEMETH LEISRAEL MAGYARORSZÁGI IRODÁJA
1939 NOVEMBERÉBEN A KKL CÉLJAINAK ISMERTETÉSÉRE
PÁLYÁZATOT HIRDETETT

A beérkezett pályaműveket a magyarországi KKL vezetőségéből álló zsűri a jeruzsálemi Keren Kayemeth Leisrael központjának meghatalmazottja, Julian Silberbusch professzor úr elnökletével felülbírált és a jelen mű következő szerzőinek ítélte a pályadíjat:
GOITEIN ÉVA, SCHNABEL LÁSZLÓ, Dr. SZABÓ ÖDÖN

A ZSIDÓ TRAGÉDIA

Ussischkin felel.

Szilárdnak hitt bátyák órák alatt összeomlanak. Az üldözöttek százezein túl, újabb milliók válnak hontalanná s amikor senkinek sem biztos az élete, a zsidó lélek kétféleképpen reagál a rászakadó eseményekre. Egyik csoport minden alap nélkül optimista, naív álmaít szövögeti, — jobb időt, megbecsülést remél. A másik: a lemondás és kimerült beletörődés „mindegy nekem”-jét hajtogatja, hiszen fáradt még ahhoz is, hogy reménykedjék.

A kétségbeesés, a tanácstalanság és a kishitőség idején Ussischkin, a világzsidóság nagy-nagy alakjának szava hangzik el hozzánk. Ellentmondást nem tűrően válaszol mindig kérdő, mindig kérő szavainkra. Felelete rövid, de magában foglalja a zsidó nép jövőjének örökös, tökéletes biztosítását:

„A zsidókérdés megoldása, Palesztina;

A Palesztinakérdés megoldása, a föld;

A földkérdés megoldása a Keren Kayemeth Leisrael.”

Ahhoz, hogy ezt a mélyértelmű és a zsidó teljességet felölelő mondatot megértsük, egy dologgal kell tisztában lenni: **Ki végzi el a megváltás emberfölkötti munkáját?** Kinek érdeke, hogy e földönfutó nép nyugalmat találjon?

A világ népei csodálják, hogy a zsidóság semmit sem tesz önmagáért, — csak türelmes a szenvedésekkel szemben — bámulják naív elképzeléseit, mely a gyógyítást másoktól, sokszor ellenségeitől várja. Ki segíti önzetlenül a másikat? Ma a természet törvénye és nem az erkölcsi jog uralkodik a világon. Rajtunk csak önmagunk segíthetünk és eredményeinktől függ, hogy azután mennyire leszünk érdemesek a világ segítségére. Sokan már rájöttek erre, de semmit sem tettek. Cselekvésüket megbénítja az a bűnös tévhit, hogy a zsidó nem alkalmas az államalkotó munkára.

Furcsa, hogy a világ legrátartibb népe, a zsidó, nem bízik önmagában, amint önmagáért kell valamit tennie. Érdemes lenne már megkísérelni, mert:

1. Az elsők, az úttörő testvérek százezreinek megvalósított példája biztat folytatásra.

2. Ha tudunk másnak alkotni, ennek sikerülni kell önmagunkkal szemben is.

3. Más út nincs, nem kockáztatunk semmit, vagy választhatunk az öngyűlöletig menő kishitűség, a semmittevés és a pusztulás között.

Bátorítson a tudat: 17 milliós nép vagyunk, ha üldözöttek is, tehetségesek, sok helyütt még nagy anyagi erőforrásokkal. Erkölcsei örökségünk nagy, 4000 évig fenntartott bennünket és támogatott — talán a jobb jövő reményében — még keservesebb nehézségeken is. De csak akkor sikerülhet ez, ha megszívleljük és megértjük Ussischkin tanítását a zsidó boldogság és boldogulás útjáról!

A ZSIDÓKÉRDÉS MEGOLDÁSA EREC JISZRÁËL!

Ha a segítséget önmagunktól várjuk, első lépésünk: küzdelem a zsidó államért. Kisebbség vagyunk mindenütt. Minden gazdasági és politikai válság levezetői mi vagyunk. Szükség van egy területre, a világ egy pontjára, ahol az üldözött menedéket, otthont talál. De hol ez a terület? Ez már kifejezetten csak a zsidók problémája. Senki a földön nem hajlandó sem nekünk, sem másnak, országának még oly kis részét sem átadni. Talán szívesen látnak bennünket egyes országokban, kuli-munkára, ha hatalmas tökéet hoznánk magunkkal. Ebből a vendéglátásból nem kérünk.

Nem rendelkezhetünk mások tulajdonával, de követelhetjük az ősi, jogos birtokunkat. Azt, ami a miénk! Minden nép kapott valaha országot. Ki elkótyavetyélte, ki elszakadt földjétől s az másra szállt, minket azonban valósággal kiteptek földünkől. Véres és megújuló szabadságharcok után, amelyekben népünk kétharmada elvérzett.

Az országot hódítók lepték el, de az kilökte, vagy megalázta barbár hódítóit. Érthetetlen és titokzatos szövetség volt a föld és népe között. A nép tűrte szenvedését, mert remélte, hogy visszatér Anyjához, a földhöz, a pedig ezredéig tövist és bogáncsot termelt, hogy népének annál dúsabban nyujtsa tejjel-mézzel duzzadó emlőit.

Az a föld a zsidó népé; Salamon király idejében és később a szabadságharcok idején 4 millió zsidónak volt hazája, ma 900.000 arab és beduin nyomorog rajta. Ez az egyetlen ország a világon, amely a miénk, amelyet nem veszünk el senkitől, csak felépítjük romjait és életet viszünk a halál helyére.

A PALESZTINA-KÉRDÉS MEGOLDÁSA A FÖLD.

A palesztinai letelepülésnek ma már nem lehet ellenzője. Az utóbbi idők eseményei, az eviáni konferencia előre megjósolt csődje meggyőztek mindenkit arról, hogy Erec Jisráél egyedül nagyobb tömegeket fogadott be eddig, mint a világ minden országa együttesen. Mennének ma is bankárok, ügyvédek, földbirtokosok, diákok és ügynökök. Nincs annyi hajója Angliának, mely elég lenne a zsidó nyomor vagy kétségbeesés kényszerű utasainak szállításához. De... álljunk meg kissé. Mi vár a bevándorlókra, ha a m e n t é s t nem előzi meg józan építőmunka? A bankár ott is kölcsönadna és spekulálna, — mi máshoz is ért? — az orvos gyógyítana, az ügyvéd pereskedne, az ügynök eladná a kereskedőnek áruját, de — miből élnének az emberek? Mit ennének, mit vennének fel magukra és főleg hol laknának, kinek a földjén? Kinek a földjén! Hiányzanék a befogadó nép parasztrétege és munkásosztálya, amely az élet alapját adja. Ott zsidónak kell lennie a munkásnak, iparosnak és zsidónak kell lennie a földművesnek, hogy azt termelhessük, ami számunkra szükséges, hogy megvédhessük az ország gazdasági érdekeit.

A Galut gazdasági szerkezetét nem vihetjük magunkkal, mert nyomorúságos helyzetünket nagyjából az okozza, hogy a gazdasági életben abnormis az elhelyezkedésünk. A gazdasági élet minden ágában egyenletes elosztás mellett kevésbé lennénk kitéve a felfelé törő paraszt és iparos rétegek, valamint az elszegényedett értelmiségi osztály megújuló rohamának.

Herzl mondása: „Adjátok vissza a földnélküli népnek a népnélküli földet” fájdalom, csak első felében igaz. A zsidó valóban földnélküli nép, de Erec Jisráélt nem mondhatjuk teljesen népnélküli földnek. Az arab lakosság a maga társadalmi és gazdasági kialakulási formáiban, forrongásaiban és vajúdásában, helyzeti energiájával talán még nagyobb veszedelmet rejt magában a zsidóságra, mint sok diaszpórai állam öslakos-

sága, amelynek pozíciója megalapozottabb s törekvése ennél-fogva kiszámíthatóbb. A Galutban csak passzív szemlélői lehetünk a többség térfoglalási küzdelmének — a nélkül, hogy rajtunk kívül álló erők irányítására akár a legkisebb befolyást is gyakorolhatnánk, — addig Erec Jiszráélben a politikai adottságoknál fogva a helyzet kulcsa a mi kezünkben van, csak élünk kell a lehetőségekkel.

„A városi palotasoroknak pedig senkit sem szabad megtéveszteni: minden erőfeszítés hiábavaló, ha azok nem a mi földünkön épülnek, ha a föld, az alap nem a miénk.”

Erec Jiszráél akkor lesz a miénk, ha nemcsak bérlők, hanem tulajdonosai leszünk, hogy soha többé ne fenyegetsen a szerződés felbontásának veszedelme, hogy ne a kétségek idegességével, hanem a biztonság nyugalomával végezhessük munkánkat.

Egészséges termelési és gazdasági kört kell a zsidó lakosságának Palesztinában megteremteni s ennek első előfeltétele a zsidó földművesréteg nevelése a zsidó földön.

A FÖLDKÉRDÉS MEGOLDÁSA: A KEREN KAYEMETH LEISRAEL.
(Zsidó Nemzeti Földalap.)

A zsidó nép félévszázados tunyasága és a Keren Kayemeth Leisrael (KKL) alkotásai.

Aki csak nemrég ismerkedett meg a cionista mozgalommal, az országépítéssel, midőn hallja, vagy olvassa az elért eredményeket, rendszerint csodálkozik. S érdekes, hogy nem az elért eredményeken, hanem a hiányokon és különösen a földhiányon csodálkozik. Milyen kevés föld van még mindig zsidó kézen! Az öregek azt hiszik, hogy míg ők alszanak, azalatt a mesebeli Aladin óriása felépíti az országot. A fiatalok meg apáikat vonják felelősségre: hát mit tettek ti a zsidóságért, hogy még ma is csak itt tartunk?

Az országépítés megértéséhez, sőt a munka folytatásához is elengedhetetlenül szükséges tudni azt, mint jutottunk el ezekhez az eredményekhez.

A Keren Kayemeth az a magasztos intézmény, mely a zsidó boldogsághoz és szabadsághoz vezet. A nép szegényeinek filléreiből és az egyesek adományaiból földet vásárol a zsidó nemzetnek. Örökbérletbe adja pionír munkásoknak, kik meg-

hódítják a végeket és védik a határokat, s szívük minden lelkesedésével kötik meg a földhöz a futóhomok zsidó életet.

Közel kétszáz mintafalu, a határerődök láncolata, tervszerű és megalapozott telepítés, középületek, iskolák, kórházak a Keren Kayemeth földjén épültek. Szabad élethez jutott ifjak és családok tízezrei mutatják, mily csodásat alkotott fennállásának közel négy évtizede alatt a KKL. De mutatják azt is, hogy ma, nem a tízezrek, hanem a százezrek és milliók nyomora és megaláztatása idején mit tehet a KKL, ha a zsidóság megtette volna — ha megtenné — kötelességét, ha a zsidó egyén és család gondolt volna — gondolna — önmaga sorsára és üldözött testvéreire.

A KÉNYELEM FILOZÓFIÁJA.

Hetenként ezrével érkeznek meg koldusszegény testvéreink a szabad aliják rozoga hajóin az ereci partokra. Ha ez így folytatódik, rövidesen 400.000 megalapozott egzisztenciával rendelkező embernek ugyanennyi menekültet kell eltartani. Sokan felemelt hangon kérdik: És ilyenkor mit csinál a KKL? Felelünk erre is. Öt évvel ezelőtt, de mit 5 évvel, 1 évvel ezelőtt, tegnap és ma is a csodálatos zsidó szellem a legelképseztőbb kibúvót és magyarázzkodást találja ki, hogy lustaságának, kényelmének és sokszor szívtelenségének ideológiai alapot adjon. A zsidó sajtó elhallgatja a KKL-t. A pénzemberek lekicsinyelik, megakadályozzák, hogy a KKL felhívása eljusson a zsidó tömegekhez, hogy visszhangra találjon.

Az ellenséges propaganda elérte azt, hogy a kényelem filozófiája lassan elterjedt és bámulatos, mennyire éreztetni még ma is hatását. A mérhetetlen zsidó nyomor növekedésével csekélynek látszott a KKL nemzetmentő munkájának eredménye. Hogy is ne gyöngült volna viszonylag a KKL, mikor anynyian hirdetik, hogy a fillérek és a pengók nem oldják meg a hiányzó milliók és tízmilliók kérdését.

De minden gáncs és nehézség ellenére a KKL a zsidó nép szívébe vésődött, gondolata elterjedt és munkatársak ezrei sorakoztak fel mellette.

A KKL eredményei évenként felülmulják az előző eredményeket, ezt azonban a régi, fanatikus KKL-harcosok amúgy is megfeszített munkájának megkettőzésével érték el.

ISMERJÜK MEG A KKL-T!

Ha Erec Jiszráél minden zsidóé, úgy Erec Jiszráél is követelhet minden zsidótól.

Gondoljunk arra, hogy a magyar zsidóság 700.000 főnyi közössége mit áldozhatna évente önmaga megsegítésére és milyen hatalmas összeg gyűlne össze, ha mindenki a semmiségekre elköltött pénzének csak egy töredékét áldozná a KKL-re. Hányszor sokszorozódnék meg az évi 20 fillér magyarországi átiagos adomány, hány magyar zsidó kivándorlónak adhatna földet a Keren Kayemeth!

Félre a kényelemmel, ne nézzük, mint vesztegel a másik, a magunk munkáját végezzük rendesen. Amit még tehetünk, az a megismerés, a felvilágosítás munkája. Mélyedjünk a részletekbe, hogy megértsük és megértessük a KKL fontosságát, nemcsak a menekülő zsidó nép, az ifjúság letelepítése, hanem egy új társadalmi élet kialakítása érdekében is.

A KKL — A BIBLIAI ÉS MODERN SZOCIÁLIS GONDOLAT MEGVALÓSÍTÓJA.

Valamikor a legszebb zsidó feladatok közé tartozott: földet vásárolni Erec Jiszráélben. Az idő azonban bebizonyította, hogy a magánosok földvásárlásai nem oldják meg a széles tömegek letelepedésének és megélhetésének problémáit. A földnek a nép kezére kell jutnia, abból részesülni kell minden dolgozónak. A szabadság önmagában kevés, ha nem követi a szociális megelégedettség. A KKL alapelve, hogy a földnek, amelyet a nép adományaiból váltanak meg, a nép tulajdonában kell maradnia. A gondolat nem új, habár megfelel az idő új szellemi irányzatainak. Ezek is a nemzeti vagyon alapjainak látják a földet, amely a termelés és egyéb nemzetvédelmi szempontok miatt nem függhet egyesek önkényétől. A mózesi törvények és a próféták hirdetései is ellentétben állnak a „földhalmozás” elburjánzásával. A föld Istené, csak a haszonélvezet az ember tulajdona.

A KKL ÉS A MAGÁNBIRTOKOK.

A Keren Kayemeth, noha kifejezett célja az ország földjének örök nemzeti tulajdonba való átvétele, sem elvben, sem gyakorlatban nem állja útját a magánvállalkozásnak. Ha ezt

tenné, akkor magának az építómunkának útjába gördítene akadályokat. Az ország érdeke, hogy mindenki szolgálatát elfogadjuk. Sajnos, a magántőke már nem ilyen jóhiszemű a Keren Kayemeth-tel szemben. Igen gyakran előfordul, hogy mértéktelen spekulációval a föld árát annyira felhajtja, hogy a zsidó nép minden filléréért felelős KKL, a földet nem vásárolhatja meg. A magánvállalkozás céljában talán nem, de eredményeiben a Keren Kayemeth ellen van, mert abban versenytársat lát. A Keren Kayemeth ugyanis a kezén levő hatalmas földbirtokmennyiséggel szabályozza a föld áralakulását és öröködik azon, hogy Erec Jiszráél földje ne lehessen erkölcs-telen üzérkedés tárgya. A Keren Kayemethnek tehát, hogy ezt a célját elérhesse és hogy adott esetben sikerrel léphessen közbe, nagy földtartalékra van szüksége.

Az Erec Jiszráél-i földbirtokpolitika terén csak egy döntő szempont lehet: valamilyen tett a zsidó reneszánsz és a nemzeti felemelkedés gondolatának szolgálatában áll-e. Ha nem, akkor még abban az esetben is elvetendő, ha pillanatnyilag nem káros, mert károsná lehet. Ki felel majd azért, hogy az a föld, amelyik ma a legjobb szándékú zsidó ember kezén van, valami, előre nem látható eset folytán nem kerül-e nemzsidó kezekbe, vagy ha zsidó kezekbe is kerül, összeegyezteti-e az új tulajdonos a maga egyéni szempontjait a nemzeti követelményekkel?

A Keren Kayemeth gondot visel arra, hogy Erec Jiszráél földje zsidó kezekben maradjon. A magántőkés azonban adandó alkalommal a földet nemzsidó kezekbe is juttathatja.

Általános zsidó szempontból, mint átmeneti megoldást talán elfogadhatjuk azt is, hogy a föld bizonyos mértékben magántulajdonba is kerüljön, ha a magántulajdonba jutó föld nemzsidó kezekből kerülne zsidó kezekbe, vagyis ha ezáltal arab föld jutna zsidó kézre. De nem komikus-e, hogy a zsidó magánföldvásárlások kilencven százaléka, zsidó és zsidó között kötött meg? Hiszen ezzel nem lesz több föld zsidó kézen!

TERVSZERŰ TELEPÍTÉST CSAK A KKL VÉGEZ.

A magántőke földvásárlása alkalmoszerű, ezzel szemben a Keren Kayemeth olyan földet tesz zsidó tulajdonná, amelynek megvásárlása politikai, gazdasági, vagy stratégiai szempont-

ból nemzeti érdek. De megvásárol a Keren Kayemeth olyan földet is, amely a magántőkét a maga nyereszkeskedési szempontjaival nem elégíti ki. A magántőke u. i. a kockázattól tartózkodik, s csak feltárt földterületeket vásárol. Ilyen föld azonban az erעי földállománynak csak egy kis hányadát teszi ki és a növekvő kereslet folytán a magántőke a feltárt földterületek árát felhajtja. A magántőke nem úttörő, mert nem áldoz mocsárlecsapolásra, kötörsre, vízellátásra. Csak ott és akkor jelentkezik, mikor a KKL nagy áldozatok árán egy területet már használhatóvá tett. Amikor az önfeláldozó chalucok a maláriás mocsarakat lecsapolták, vagy a sziklákat termőfölddé zúzták, abban a reményben, hogy az lesz később állandó lakhelyük, akkor a magántőke megveszi a környéken fekvő birtokot. Talán éppen azt, amelynek fontos nemzetpolitikai érdekből éppen a KKL kezén kellene lennie. A magántőke csak elszórtan vesz itt-ott egy-egy rentabilisnak látszó földterületet, a Keren Kayemethnél azonban ez nem szempont, mert nagyvonalú telepítéseket hivatott létesíteni, amelyeknek magasabb, messzebbmenő céljai vannak, mint a pillanatnyi tőkebefektetés. A KKL nemzedékek számára építi a jövőt és minden lépését a jövő zsidó állam érdekei irányítják, nem pedig a gyors haszon.

NAGYBIRTOK ARAB MUNKÁSOKKAL, VAGY NEMZETI FÖLD ZSIDÓ DOLGOZÓKKAL?

Minél nagyobb földterületeket képes a Keren Kayemeth a zsidó nép tulajdonába venni, annál kisebb a lehetőség, hogy Erec Jiszráélben földbirtokarisztokrácia fejlődhesék ki, amely az ország földjének egy jelentékeny részét birtokában tartva, később szociális megrázkódtatásnak tenné ki a Jisuvot. A nagybirtok: nagyüzem, amely kevés pénzért minél kevesebb munkáskezet akar foglalkoztatni, s ezáltal kedvezőtlenül hatna az erעי munkásviszonyok alakulására. A földműves lakosság elszakadna a földtől, mert ott megélhetést nem találna. A Keren Kayemethnek résen kell lennie, hogy a földhöz visszatért nép meg is maradjasson a földön. Így jutunk el a Keren Kayemeth második alapelvéhez: az „Avoda ivrit”-hez: zsidó földet zsidó kéz munkáljon meg!

A magántőke a rentabilitást tartja szem előtt és egészen a

Uzazago, Kanton de Gales, sito de un gran edificio.

Országos Rabniképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

legutóbbi időkig a jóval olcsóbb arab felacchal dolgoztatott. A tőke nem törődik azzal, hogy az arab munkás elfoglalja a zsidó bevándorló helyét és elfoglalja ezáltal a zsidó munkástól a zsidó munka lehetőségét. Akié a föld, azé az ország, a föld azonban azé, aki megműveli. A reális élet követelményei gyakran jutnak ellentétbe az ideálokkal, ezek az ideálok azonban a mi népünk jövőjét jelentik, hogy a zsidó saját hazájában ne legyen idegen. Nemzeti és magánérdekek kerülnek ekkor összeütközésbe és ezt igazságosan kell megoldani. Az arab munkás szívesen áll minimális munkabérért a kolonista rendelkezésére, ezzel szemben a zsidó munkás életszínvonalának fenntartására kénytelen magasabb munkabéreket követelni. Így aztán a dolgozók arabok, a munkaadók és a munkanélküliek a zsidók lesznek. „Amíg a munka nem zsidó kéz munkája, addig a föld sem a miénk.”

A KKL elgondolásait nem sovíniszta önkényesség, hanem az élet kényszerítő valósága szabja meg. Az arab munkás zsidó pénzen jóléthez jut és veszélyezteti a Jisuvban átrétegeződött zsidóság helyzetét. Ugyanaz a helyzet állana elő, mint a galutban. A példát nem szabad okulás nélkül tudomásul venni. Gazdasági pozíciókért a harcot az alapnál kell megkezdeni, mert ha a föld a miénk, arra erős építményt emelhetünk. Ha a zsidó földmunkás ki lenne szolgáltatva a magánvállalkozónak, akkor az olcsó munkabérért dolgozó arab fellach olyan vetélytársat jelentene a chalucnak, akivel nem tud megbirkózni. Előbb-utóbb az idealizmussal telített chalucból kiölné azt az energiát, amit az országépítés mai stádiumában nem nélkülözhet. A chaluc azt látná, hogy ő hiába dolgozik az országért, hisz reménye sincs arra, hogy elképzeléseit megvalósítsa. Szükség van tehát arra, hogy a Keren Kayemeth közbelépjen és megmentse az ifjúságot, megmentse a dolgozókat és azon keresztül az idealizmust is az ország számára.

MI TEHÁT A KKL MÓDSZERE?

A föld a nemzeti lét alapja. A cionizmus lényege az ősi földhöz való visszatérés. A Keren Kayemeth ezt úgy teszi lehetővé, hogy a chalucok közösségének és magánosoknak is a rendelkezésre bocsátott földért minimális százalékszerű bérösszeget kér. Így a föld elidegeníthetetlen tulajdon, de oly

formában, hogy egyfelől a népi közösség joga feltétlenül biztosítva van, másfelől a telepes érdekeit semmi sem veszélyezteti.

A Keren Kayemeth földje semmi körülmények között el nem adható, a bérlők tehát azt csak bérbe kaphatják.

Az ősi hagyományokhoz való ragaszkodás, amely a bibliai Jobel-törvényben nyer kifejezést, a bérleti időt a KKL 49, vagy 99 évben állapítja meg. Az utolsó bérleti évben jogában áll a bérlőnek, vagy örököseinek a KKL-lel kötött szerződést egy további Jobel-időszakra megújítani s így a föld generációkon keresztül művelhető. Ily módon, a nép az állandó birtokosa a népvagyonnak. Azok a kolonisták, akik KKL földet kaptak, kötelesek évenként bizonyos bérösszeget fizetni, így a Keren Kayemeth ezen a réven is jelentős bevételi forráshoz jut és ezzel újabb földet vásárolhat. Az alapelv az, hogy a tulajdonérték emelkedése nem lehet a magánosok haszná, hanem a népközösséget illeti. Ez a rendszer biztosítja a földműveseknek mindazokat az előnyöket, amelyeket csakis a magántulajdonban levő föld adhat és megszabadít a hátrányoktól, amelyek a magántulajdonban levő földnél előfordulhatnak. Ez a rendszer teszi lehetővé, hogy igen sok zsidó, aki csupán két keze munkájával megy Erec Jiszráélbe, ott saját földjén magának dolgozhasson és hogy az Erec Jiszráél felé tartó zsidó százezrek földhöz juthassanak.

Azt a területet, amelyet a chaluc-csoport, vagy a magános örökbérletbe kap, a munkaerők nagysága szerint állapítják meg, ami arra kényszeríti a föld bérlőjét, hogy földjét maga művelje és gazdaságát saját erejével fejlessze. (Avoda acmit.) Ez nemcsak etikai, de fontos gazdasági elv is, mert a palesztinai viszonyok között, — ha ott csupán nagybirtokosok és bér munkások lennének — a zsidó lakosság szociális elrendeződése egészségtelen lenne és ez oly bajokat váltana ki, amelyeket ma Európában sajnálattal tapasztalunk.

A KKL A ZSIDÓ PARASZTSÁGÉRT.

Erec Jiszráél földműves ország volt. Ha a történelem folyamán a zsidó nép önhibáján kívül más foglalkozásokat volt kénytelen űzni, a zsidó otthonba való visszatérés újból lehetővé

teszi, hogy új zsidó földműves réteg alakuljon ki. Láttuk, hogy a Keren Kayemeth hogyan szolgálja a földhöz való visszatérés gondolatát. Ebből a tevékenységéből ma virágzó mezőgazdasági telepek százai születtek, a zsidóság megtalálta az utat a természethez, megtalálta az utat önmagához és a zsidó életformákhoz is.

Statisztikusok megállapítása szerint minden mezőgazdálkodást űző személy mellett még két más foglalkozású ember talál megélhetést. Az ország felvevőképessége egyenes arányban áll tehát a mezőgazdálkodást űző népesség számával. Minél több a zsidó paraszt, annál nagyobb az ország befogadóképessége. Mikor tehát a Keren Kayemeth földet ad a chalucnak, akkor nemcsak egzisztenciát nyújt, nemcsak a szabad emberi élet útját nyitja meg a gettó és a gyűjtőtáborok népe előtt, nemcsak az önálló munka lehetőségét nyújtja a két keze munkáját a nép szolgálatába állító chalucnak, hanem új bevándorlók ezrei előtt nyitja mind tágabbra az ország kapuját.

KI AD MEGÉLHETÉST AZ ÚJ MENEKÜLŐK SZÁZEZEINEK?

Ez a szempont talán sohasem volt aktuálisabb, mint ma, a „máápilim” korában. A máápilim az előretörők hada, akik halálraszánt lelkük hősiességével bizonyítják, hogy minden zsidónak joga van Erec Jisráélhez. Hetekig tartó nélkülözések között hánykolódik hajójuk a nyílt tengeren, amíg reális és szimbolikus értelemben is parthoz érnek. A tengeren hanyódó hajó a zsidó nép sorsának szimbóluma. Nincs még megbízható adatunk arra, hogy hány tízezer máápil érkezett az utolsó esztendőben Erec Jisráélbe. Egy azonban bizonyos: Velük szemben fokozottabb mértékben fennáll a zsidó nép kötelessége. Vállalkozásuk jelentőségét nem csak abban kell keresni, hogy a jisuv számbeli erejét növelik, hanem sokkal jelentősebb a máápilim morális eredménye, amely kétezer év után meghozta a zsidónak azt a tudatot, hogy szabadon, senkit sem kérdezve, senkitől sem félve visszamehet őshazájába, otthonába. De ha igaz a tétel, hogy minden zsidónak joga van Erec Jisráélhez, akkor éppen ilyen igaz ennek fordítottja is: Erec Jisráélnek pedig joga van minden zsidóhoz. Joga van ahhoz, hogy minden zsidóval szemben követelményeket támasszon. Ezeket a követelményeket mindig a politikai zsi-

tuációk határozzák meg. Ma, a máápilek korában a követelmény természetszerűleg az, hogy a bevándorlók, azaz hazatérők ne csak menedéket, hanem hazát, otthont is leljenek Erec Jiszráélben. Földre van szükség, ahová a máápilek lehajthatják fejüket. Földre van szükség, ahol dolgozhatnak, földre van szükség, hogy az új máápilek tízezrei ne rekedjenek ki Erec Jiszráél határai közül. A nemzeti föld, a zsidó nép földje adhat csak szállást, megnyugvást, hazát és a máápilek várják a nemzeti földet, a zsidó nép földjét.

A MEGLEVŐ FOLDÁLLOMÁNY VISZI ELŐRE A ZSIDÓ POLITIKÁT.

Erec Jiszráélből mindig annyit mondhatunk ténylegesen magunkénak, amennyit zsidó munkával valóban meg is hódítottunk. Mikor a Peel-bizottság meghúzta a zsidó állam határait, mindenhol a nemzeti birtokban levő területek zárták be a javunkra bocsátott terület határát. S ha átmeneti nehézségek ki is tolják a zsidó állam pillanatnyi megvalósulását, a Peel-bizottság szempontjait nem szabad soha elfelejteni. El kell jutni a felismerésig, hogy a határok tágíthatók Dántól Beér Sébáig, ha mi is tágítjuk munkaterületünket és az ország földjét zsidó nemzeti tulajdonba vesszük. A Keren Kayemeth hordozója ennek a gondolatnak s a zavargások három esztendejében több mint ötven új zsidó kolóniának vetette meg az alapját olyan országrészekben, ahol ezideig még nem indult meg a zsidó település.

Több mint 50 új kolónia fényoszórója világít be a galuti sötétségbe és útjelző a kapkodók, a tehetetlenség káoszában.

A diplomáciai működésnek és a gyakorlati tevékenységnek együtt kell haladni. Ahhoz azonban, hogy diplomáciai úton sikereket érjünk el, erősnek kell lennünk, mert csak erős népnek vannak barátai. Ha nem akarunk a politika viharának játékszerévé lenni, ha azt akarjuk, hogy szavunk súlyát, követelésünk erejét értékeljék, a palesztinai teljesítmények értékét kell felfokozni. Erec Jiszráél-i teljesítmény pedig a nemzeti alap, a Keren Kayemeth nélkül el sem képzelhető.

A KKL BIZTOSÍTJA A ZSIDÓ ÁLLAM BOLDOGULÁSÁT, SZOCIÁLIS ÉS KULTURÁLIS HARMÓNIAJÁT.

A Keren Kayemeth minden törekvése egyeilen nagy cél szolgálataiban áll: a zsidó Palesztina megteremtése. Minden szankció, kikötés és kötelezettség a zsidó országépítés szolgálataiban és nevében történik. Ezért az igazságért szenvedték el chalucaink a pionírmunka minden fáradalmát, ezért fetrengtek gyilkos mocsárlázban, ezért éheztek, s ezért hoztak erejüket meghaladó áldozatokat. Ezért adták sokan fiatal életüket...

A chaluc-munka a Keren Kayemeth földjén szociális tett. Teljesen elüt a nacionalista fellángolásoktól. A zsidót sokan mint a missziós elmélet megtestesítőjét szeretik feltüntetni. A zsidó tiltakozik a misszió gondolata ellen, ő nem mártíromságot, hanem életet követel. S mégis magunkra vállaltunk egy missziót, de nem az igehirdetés, hanem a magvetés misszióját. Ma, amikor a fegyverek hatalma szerez jogot, a zsidó nép a békés munka sorompóba állításával akarja régi földjét ismét tulajdonába venni. Hirdetik a zsidó népnek az élethez és a munkához való jogát. A zsidó népnek élethez és munkához való jogát a Keren Kayemeth ismeri el, mikor földet ad számára, hogy új kultúrértékeket termeljen. Igazi kultúra csak akkor fejlődhet ki, ha a munkaerők szabadságot élveznek. A Keren Kayemeth az egyedüli, mely egyetlen egységbe tudta fogni a legellentétesebb világnézetű zsidókat és egyesíteni tudta őket egy hatalmas szociális és kulturális feladat vállalására.

A KKL GONDOLATA ÚJ EMBERTÍPUST JELENT.

A világtörténelem páratlan színjátéka pereg le előttünk a Keren Kayemeth földjén. Honfoglalás hódítókkal, de meghódítottak nélkül. A zsidó kolóniák mellett az arab eltanulta az intenzív földművelést, s ami szociális és kulturális érték jut a zsidónak, azt megosztják az arabokkal is. A KKL földjén új embertípus alakult, az önként vállalt testvériség, a kollektív erőket felhasználó ember típusa.

A szürke kenyérgondtól lendületében fékezett és munkája áldozatát nem érző bérmunkás helyett a saját, — a nép, — Keren Kayemeth földjén dolgozó chaluc áll. A chaluc, aki a magángazdaságban bizonyára nem tudta volna megterem-

teni fajtájának legendás típusát, mert a magántőke számító ceruzája keresztülhúzta volna az irracionálisnak vélt befektetést.

Így építi a KKL a zsidó államot szociális és humanista állammá. Visszaadja a zsidónak a Galut bajaiban sokszor eltorzult arcára a boldog mosolyt, a hitet, hogy munkája nyomán többé nem bogáncs és kóró, hanem élet terem, mely önmagának boldogságot, a világnak pedig követésre méltó példát jelent.

AZ ORSZÁG ÚTJA

Megfontolt gondolkodás után azt kell mondani, aki a zsidó nép feltámadását, boldogságát akarja, annak a KKL-ért dolgoznia kell. Ha nem is tudná, hogy kivüle már tízezrek végzik ugyanezt a munkát, egyedül kellene megkezdnie, hogy nyugodt lelkiismerettel mondhassa: megtettem kötelességemet. Azok az eszközök, amelyek által a zsiac nép a Keren Kayemethhez eljuttatja adományait, mind-mind összenöttek a zsidó mult emlékeivel és át vannak szöve azzal az elszakíthatatlan szállal, ami a zsidó néphez, ősi földjéhez kapcsolja. Nem nehézhé tehát összekötni a zsidóság lelkét a KKL-ért való munka és adomány gondolatával.

A p e r s e l y : Több mint egy millió kék-fehér persely, egy millió zsidó házában, napról-napra várja, — perselyadomány útján — a föld megváltásának gondolatáról való megemlékezést. Ezideig 950.000 font sterling volt a perselyekből a bevétel. A perselyadomány szent szimbolum, mert a napi filléres megemlékezések ereje nem csupán az összegben, hanem abban a nevelő hatásban is megnyilvánul, ami életünk minden napjában emlékeztet bennünket a föld megváltásának feladatára.

Az Aranykönyv a zsidó nép becsületrendje. A zsidó nép nem feledkezik meg azokról a fiairól, akik becsülettel szolgálták a zsidó ideálokat. És lehet-e szebb kitüntetés valaki számára a Keren Kayemeth jeruzsálemi székházában elhelyezett Aranykönyvbe való bevezetésnél? Őt reprezentatív kötetben ezideig több mint huszonegyezer bevezetés hirdeti a népet becsülettel szolgáló zsidó férfiak és nők tettét és emlékét. A bevezetett művészi diplomát kap az Aranykönyvbe való bevezetés megtörténtéről.

Éz a bevezetés történhetik valamilyen ünnepélyes alkalomból (születésnap, jubileum) is. A Galutért végzett munka bármilyen nagy is, összetörök, emléke kihals jó, ha gyalázat nem éri; de aki népéért dolgozik, annak emléke tisztelt lesz késő generációk előtt is s fiai büszkék lehetnek apjuk, anyjuk áldásos életére. A lassan tovatűnő multat regisztrálja az Aranykönyv: a születő jövendő a

Széfer Hajeled-ben, a Gyermekek Könyvében talál feljegyzést. Zsidó gyermekek, fiúk, leányok egyaránt, 14 éves korukig jegyezhetők be a Széfer Hajeledbe. A világ minden részén szétszórva élő zsidó fiatalság találkozik a Keren Kayemeth szeretetében és ez a fiatalság találkozik a Széfer Hajeledben. Ott diszlik nevük és fényképük a Széfer Hajeledben, Jeruzsálemben, addig, amíg ők maguk nem élhetnek az ősi földön. Így kapcsolódik a generációk élete a közös munkában egyg.

A Keren Kayemeth nemcsak a jövőt építi, hanem helyrehozza a mult bűneit is. Valaha fával böven borított Erec Jiszráélban az idegen népek rablogazdálkodása kipusztította a fát. A biblia a zsidó népnek egyenesen megtiltja, hogy háborúk alkalmával az élőfát kipusztítsa, s a zsidó nép nemcsak hogy megtartja ezt a parancsot, hanem igyekszik jövátenni mások bűnét is.

Erec Jiszráél befásítása a legszebb zsidó feladat. Árnyat, egészséget jelent a fa a letarolt erci tájon. A Keren Kayemeth eddig több mint kétmillió fát ültetett. Lehet kertet, ligetet, erdőt ültetetni és lehet egyes fákat is. A faültetésre a Keren Kayemeth diplomát ad annak nevére, akit a fa, vagy kert-, erdőültetéssel megtisztelünk.

Az „Imi”-t bizonyára az a gondolat teremtette meg, hogy bármilyen kínálkozó alkalmat kihasználjunk a Keren Kayemeth javára. Cionisták és Palesztina-barátok maguknál hordják azt a kisalakú, bőrből készült tasakot, s minden kínálkozó alkalmat megragadnak, hogy azt hasznosítsák a föld megváltásának javára.

A KKL bélyegek. Levelekre, meghívókra, nyugtákra ragasztják a szép KKL bélyegeket, amelyek nemcsak jövedelmet jelentenek a KKL-nek, hanem propaganda és népszerűsítés szempontjából is értékesek.

ÜNNEPNAPOK.

A zsidó ünnepekről köztudomású, hogy úgyszólván valamennyinek nemzeti a jellege és az ősi földdel való kapcsolatra utal. A zsidó ünnepek alkalmával négyszer jelenik meg a Keren Kayemeth, hogy emlékeztessen a Geulath Haerac „micvájára”. Hiszen a föld visszaváltása a zsidó vallás tanítása szerint olyan elsőrendű zsidó feladat, parancs, hogy még szombaton is szabad azt a szerződést aláírni, amely Erec Jisráél földjéből juttat zsidó kézre. A bűnbánó napok borongó hangulatában a KKL az út a bűnbánás és a megtérés felé.

A Tóra előtt a sárga pergamenlap az évezredek dicső mult emlékeit sugározza felénk és tehet-e zsidó szebb fogadalmat a bűnbánás perceiben, minthogy minden erejével azt a multat, ami a zsidó vallás nagy értékeit adta számunkra, a próféták földjén újra életrekeltse. A Tóra-adomány a templomban és a mázkira adomány, amellyel az elhalt kedveseinkre való visszaemlékezést kapcsoljuk egybe a zsidó föld visszaváltására, mind-mind megkapó bensőséges pillanatot jelentenek és olyan tettet, amellyel a lelkiismeret szavát kielégítve, még a közösség javát is szolgáljuk. Így válik áhitatunk egyéni élményből kollektív népi tette, így kapcsoljuk bele szent érzéseinket mindnyájunk közös nagy érzésének, a föld szolgálatának láncolatába.

Chanuka, a zsidó szabadság ünnepe, a zsidó élniakarás és a zsidó halnitudás nagy napja. A Makkabeusok szelleme támad fel ma újra a szent rögökön és ha értéket találunk a mult tetteiben, akkor kötelességünk a Makkabeusok szellemét ápolni, fejleszteni, akkor kötelességünk Herzl új Makkabeusainak földet adni, földet, ahol megvívhatják új szabadságharcukat, új Chanukáért...

Purimkor, a nevetés, a kacagás óráiban gondolnunk kell azokra, akiknek könny pereg le orcáján, akiknek könny az itáluk, sár a kenyérük. A „Mischloach Manoth”-ból nem maradhat ki a Keren Kayemeth sem, mert a világon nincs még egy intézmény, amely annyi hontalannak nyújtott volna menedéket, mint a Keren Kayemeth. A nevetés, a kacagás óráiban tegyük le egy percre a farsangi jelmezt, nézzünk becsülettel önmagunk lelkébe és vessünk számot önmagunkkal, eleget tettünk-e a nagy idők nagy feladatainak?

Ünneppé, nemzeti emléknappá magasztosult ma már az újkori zsidóság két legnagyobb alakjának: Herzlnek és Bialiknak halálzási évfordulója. A cionista mozgalom megteremtőjének és a zsidó nép legnagyobb költőjének emlékezetét úgy becsüljük meg legjobban, ha hozzájárulunk ahhoz a műhöz, amelynek szolgálatába életüket állították. Ezért szokás ezen a napon az erci Herzl-erdőbe fát ültetni a zsidó nép eme nagyjainak emlékezetére a Keren Kayemeth útján. Ha valóban szívünkön viseljük e nép sorsát és úgy érezzük, segítenünk kell a népért és önmagunkért a gondterhes órákban, akkor mindig megtalálhatjuk azt a formát, ahogyan áldozhatunk a nép felemelkedéséért.

Egy pillanattig se higyjük, hogy a föld valóban komoly áldozatok nélkül valaha is véglegesen zsidó tulajdonba kerülhet.

A munka eddigi üteme mellett, rendkívüli teljesítmények nélkül, több generáció alkalomszerű, vagy többé-kevésbé állandó jellegű adományaira van szükség, hogy a föld a miénk legyen.

A zsidó nyomor sürget, az idő ellenünk dolgozik — nem várhatunk eljövendő generációkra. Ezért a Keren Kayemeth egyszer egy évben, rendszerint a tavaszi hónapokban, nem a névtelen tömeghez, hanem az egyes zsidókhoz fordul és rendkívüli áldozatot követel tőle; olyan áldozatot, amely fáj is egy kicsit, amely néha a személyes kényelemről való lemondással jár. Galilea földjének sok tízezer dunamját ilyen rendkívüli áldozatokból váltotta vissza a Keren Kayemeth. Olyan teljesítmény ez, amilyenre csupán a szabályszerű tevékenység mellett a KKL soha képes nem lett volna. És mivel mindig lesznek rendkívüli feladatok, a KKL mindenkor elvárja a zsidó embertől a rendkívüli, komoly teljesítményeket.

A KEREN KAYEMETH BARÁTAINAK LÍGÁJA.

A Keren Kayemeth Barátainak Lígája azoknak a férfiaknak s asszonyoknak közössége, akik a zsidó Nemzeti Alapért életük minden napján vesződni s azt hétköznapijaikba beépíteni kívánják. Községe e Líga a sohasem lankadóknak, a soha félre nem vonulóknak, akik minden nap megújulnak, ha a Keren Kayemethért való felelősségről van szó.

A vállalt kötelesség nemcsak persely-védnökséget jelent: a felügyeletet s gondoskodást bizonyos számú persely felett, ame-

lyek száma ritkán haladja túl a tizet. Nem állhat meg e kötelesség e perselyeknek a zsidó házakban való felállításánál, még az állandó felügyeletnél sem. Nem! Nagy általánosságban a Līga-tagot úgy jellemezhetnők, hogy valósággal szünetlen belső parancsot érez, soha, egyetlen alkalmat el nem mulasztani, amikor alkalom nyílik új hívőket, új áldozókat szerezni alapunknak.

Ha meglévő gyűjtőeszközeinket kicsiny ásóhoz hasonlítjuk, amelyeknek hivatása megnyitni egy nagy csatornát, úgy ezt a szerszámot nem bízhatjuk egyedül nagyszerű fiataljaink kezére. Ne maradjon a Keren Kayemeth munkája egyedül e fiatal vállakon. Ha sáncmunkához hasonlítjuk iparkodásunkat, kell, hogy a dolgozók ifjúi arcvonalát felnőttek, tudatos és felelősségteljes emberek arcvonala hosszabbítsa meg. Ha csorba a szerszám, több emberi erő és építő odaadás pótolhatja mindazt, ami a szerszámból hiányzik.

„Gyermekkézben néha a legnagyobb szimbólum is játékszer lesz, felnőtt kézben néha még a játék is szimbólummá magasztosul.”

Bölcsesség van e pár sorban s mély értelem: persze csakis akkor, ha felnőtteinket is csordulásig telíti a lélek és tűz, amely fiataljainkban ég. „A szolgálat ég némely emberben” — mondja egy hasszid legenda. Erről van szó.

Ezt a nagy kötelezettséget vigye át a Keren Kayemeth barátja, a Lígának minden egyes tagja a valóságba. Valahányszor embereket térítünk, mindenkor egy kicsit magunk is vallomást teszünk. Csakis e vallomással lehet embereket egy nagy hitnek megnyerni, nevelni, jobbá tenni: hitvallással és szüntelen példaadással.

Az állandó, soha feledést nem tűrő rá gondoláson keresztül vezet el az út Erec Jiszráél felépítéséhez. Ez az út az ország útja, a munkáé és a szabadságé. Hogy azonban tényleg eljussunk az ország útján a célhoz, a zsidó otthonhoz, ahhoz a földet kell zsidóvá tennünk, hisz magunk gondolatának érezzük a költő szavát: „csak formál a szerszám, csak eloszt a mérték, de az anyaföldből jön ki minden érték”. Ennek az igazi átérzése csak akkor következik be, ha nemcsak tudjuk, hanem érezzük is a föld visszaváltásának fontosságát, mert bármennyire is fontos a föld megváltásának tudata, igazi eredményt

csak akkor érhetünk el, ha előbb a zsidó szíveket hódítjuk meg a földvisszaváltásnak szolgálatában. Azt a munkát, ami Erec Jisraeiban történik, minden zsidó saját érzése kifejezőjének kell, hogy vallja és mindazt, ami Erec Jisraélban történik, saját ügyének kell éreznie.

AZ ARANYFÉSZEK LEGENDÁJA.

Magasratörő magányos fa áll nagy térség közepén. A fa körül, a téren nyüzsgő tömeg, lőtő-futó emberek, elmélyedve, bele-süllyedve hétköznapi játékba és a hétköznapi verejtékes komolyságába. Egy akad csak köztük, akinek pillantása nem roskad a földre, aki tud felfelé is nézni. Egyszerre csak madárfészket pillant meg a fán, a fészkek aranyból van. Titokzatos, sóvárgó, fájdalmas vágyakozás fogja el: látnia kell közelről a fészket, fognia kell, ölelni, csókolni és... és ide lehozni, ide az emberek közé. A földre. Hogy ők is érinthessék és érintése nyomán ők is boldogok lehessenek. Érti azonban, mily végesek erői és hogy egyetlen ember, egymaga soha nem fog felérni oda.

Keresni kezd a tömegben, keresni még valakit, egy embert, társat, aki segíthetne. Talál egyet, majd még egyet. Odaállítja a fa alá, a másikat az elsőnek a vállára, aztán egy harmadikat, majd egy negyediket. Míg csak az élő lajtorja oda nem ér, a csúcshoz, a fa koronájához, a fészkekhez. Az emberek mit sem tudnak arról, mi van odafenn. Nem látják az aranyfészket, sejtik azt csupán. De hívők és alázatosak, beállnak a sorba. És kitartanak. Egy, csak egy álljon ki, ugorják ki a sorból, hagyja el a helyét, nyomban összeomlik a lajtorja.

Bizony, nem mindenkinek adatott meg a jövőbe látni. Talán a sóvárgás sem él minden szívben. És mégis, késznek kell lenniök, alázatosoknak, be kell állaniok a sorba, majd csak eljön a vezér. Akiben majd egyesül álom, vágyakozás és a megvalósító tett. Ő, csakis ő hozhatja le az aranyfészket, egy tisztább, szabadabb jövőt valamennyiünknek.

A Zóhár könyve hasonlítja a jeruzsálemi templomot, születő, újjáteremtő jövendőnként arany madárfészkekhez.

TELEPEK A KEREN KAYEMETH LEISRAEL FÖLDJÉN

A telep neve:	Alapítási év:	Telepítési forma:	Lakosság:	Terület Dunam:
JUDEA:				
Rámát Ráchel	1925	Kibbuc	294	90
Átárot	1922	Mosav	182	685
Mocá Ilit	1933	..	137	160
Kirjáth Ánávím	1922	Kvuca	187	500
Mále Háchámisá	1938	..	130	720
Ben Semen	1907	Mosav	88	1150
Kfár Hanoár, Ben Semen	1926	tanulótelep	440	520
Hulda	1909	Kvuca	109	2500
Kfár Menachem	1937	Mosav	39	2230
Ber Tuvja	1887	..	489	4870
Negbá	1939	Kibbuc	70	2100
Bicáron	1935	Mosav	92	250
Kfár Szald	1937	Kibbuc	216	870
Kfár Bilu	1932	Mosav	166	650
Ramat Áron Eisenberg		kisegítőtelep		50
Sáarájim		..	1650	125
Gibblon	1933	Mosav	196	270
Givát Brenner	1928	Kibbuc	676	1340
Gan Slomo	1928	Kvuca	132	600
Hanoar Haovéd	1930	Kibbuc	472	1060
Kfár Marmorek	1931	Mosav	311	960
Ájánót	1932	leányfarm	98	360
Tirát Sálom	1930	Mosav	120	560
Neláim	1932	..	211	690
Béth Chánán	1929	..	329	1650
Béth Ovéd	1932	..	55	770
Sivat Cián, Neve Cián		segédgazdaság	537	225
Náchlát Jehuda	1913	Mosav	645	815
Náchlát Jehuda		leányfarm	34	
Kfár Ácár	1934	Mosav	235	1010
Givát Háslosá	1925	Kibbuc	548	1190
Máchne Jehuda	1912	Mosav	653	540
Máchne Jehuda		leányfarm		
Kfár Jáhud	1934	Mosav	140	390
Behádrágá	1935	..	180	590
Gal Rimon	1924	..	204	720
Kfár Sirkin és Kirját Májmoni	1935	..	150	1150
Gán Jávne mellett		munkástelep	20	35
Nesz Ciána mellett		..	21	10
Sehunat Ezra Ubicaron		..	120	100
Sehunat Mose		..	80	135
Petách Tikvá		leányfarm	34	60
Rechovot		mezőgazdasági kísérleti állomás	15	1547
SÁRON:				
Ganeám		Mosav	122	225
Ramat Hásávím		..		70
Járkoná	1932	..	162	606
Kfár Málál	1912	..	361	1325
Givat Chén	1933	..	136	629

A telep neve:	Alapítási év:	Települési forma:	Lakosság:	Terület Dunam:
Cofit	1933	Mosav	189	700
Rispon	1933	"	100	420
Sfájim	1935	"	294	675
Gán Chajim B.	1936	"	62	250
Szadé Warburg	1938	"	79	460
Chérut	1932	"	239	1300
Kfár Hesz	1933	"	284	1180
Kfár Jávec	1932	"	98	403
Ejn Vered	1932	"	281	1735
Rámát Hákovés	1932	Kibbuc	305	910
Béth Jehosua	1938	"	37	1250
Kibbuc Hánoár Hácioni				
Háklali B.	1938	"	106	1250
Cúr Mose	1937	"	25	1170
Rámát Tiomkin	1933	"	68	404
Munkástelep (Ramatájim mellett)		lakótelep	120	90
Sehunat Eliezer				
Kfár Szábá mellett		"	148	200
Magdiel mellett		"	20	30
Herzlia mellett		segédgazdaság	10	45
Kfár Jana		"	20	50
ÉMEK CHÉFER:				
Kfar Vitkin	1930	Mosav	454	3605
Béth Jánáj	1933	"		2380
Chavacelet Hásáron	1934	"	27	735
Avichájl	1933	"	287	1884
En Hóovéd	1933	"	51	290
Bitan	1933	"	14	470
Givat Schapira	1930	"	4	800
Irgun Hákfár	1933	"	177	1400
Jedidja	1934	"	61	875
Mismár Hásáron	1935	Kvuca	128	750
Máábárot	1933	Kibbuc	175	720
Eljásiv	1933	Mosav	137	900
Kfár Hároe	1933	"	120	1130
Chibat Cián	1933	"		1835
Givát Chájim	1932	Kibbuc	279	1010
Hogla	1933	Mosav	100	1025
En Háhores	1931	Kibbuc	191	1000
Sehunat Sálom	1937	munkástelep	20	100
SZAMÁRIA:				
Nachliél		segédgazdaság	400	100
Gán Smuél	1913	Kvuca	162	850
Mismárot	1932	"	148	295
En Semer	1913	Kibbuc	157	1104
Kfár Pinesz	1934	Mosav	151	919
En Iron	1934	"	166	1110
En Hásafét	1937	Kibbuc	179	3500
Nevé Chájim (Chedera mellett)		munkástelep	100	412

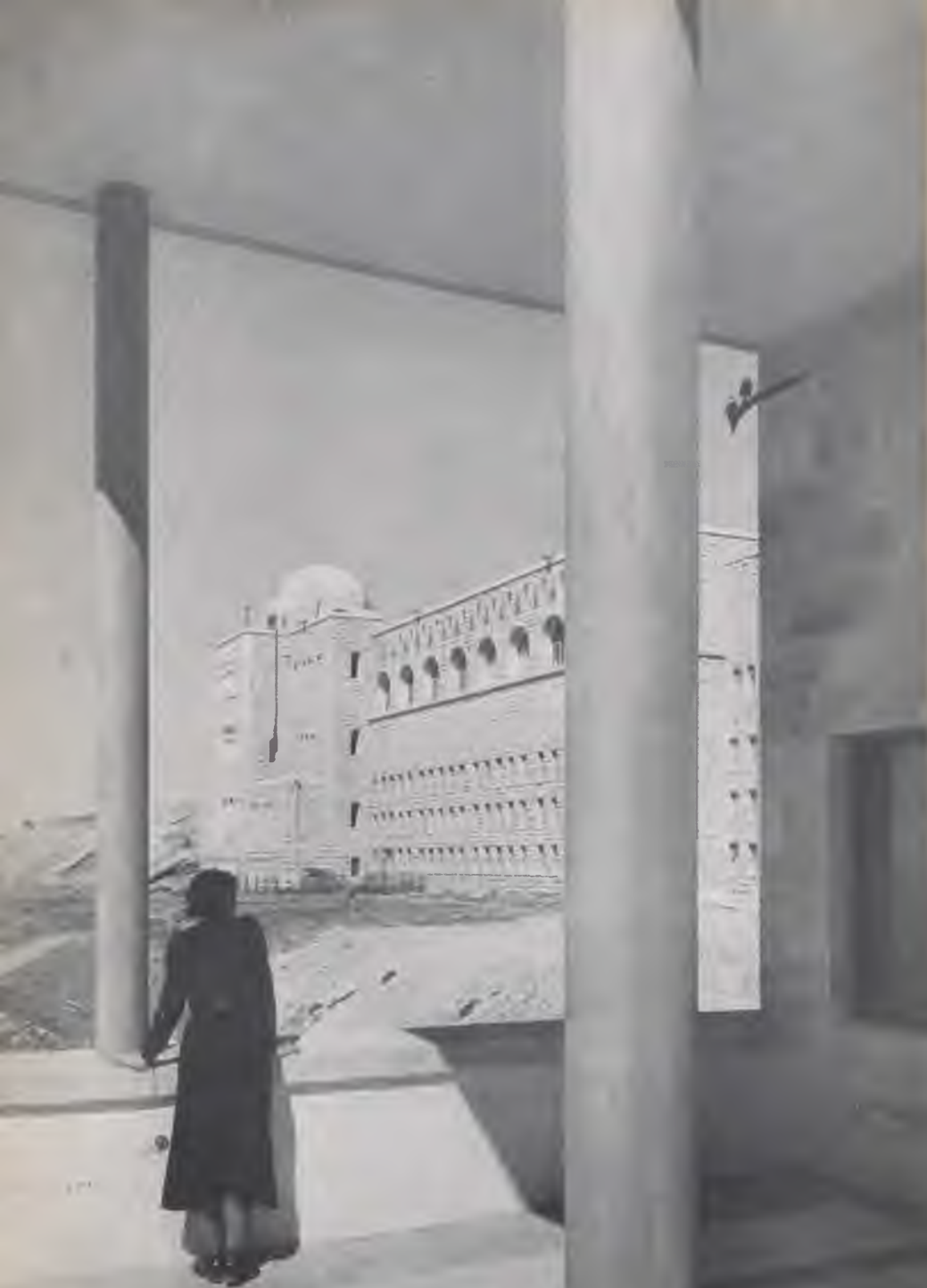
A telep neve:	Alapítási év:	Települési forma:	Lakosság:	Terület Dunam:
Nahaliél (Chedera mellett)		segédgazdaság	504	90
Chedera mellett		leányfarm	24	45
Bamifne	1939	Kibbuc		
EMEK ZEVLUN:				
Kirjáth Biálik	1934	Mosav	130	160
Kirjáth Biálik		gyermekfarm (Ahava)	158	28
En Hámiárac	1938	Kibbuc	186	2000
Jagur	1923	"	794	4200
Kfár Chászidim	1925	Mosav	600	8700
Kfár Hamakkabi	1936	Kvuca	92	1650
Usa	1936	Kibbuc	101	1470
Rámát Jochánán	1931	Kibbuc	183	3000
Elroi	1936	Mosav	150	480
Sóár Hámákim	1935	Kibbuc	139	1250
Kirját Ámál		kisegítőtelep	200	500
Mismár Zevulun	1938	Kibbuc	162	2000
Plugát Hájám	1939	"		
EMEK JEZREÉL:				
Hazorea	1936	Kibbuc	130	1800
Mismár Háemek	1927	"	247	5850
Kfár Báruch	1926	Mosav	215	7650
Kfár Jehosuah	1926	"	391	10.738
Béth Seárim	1936	"	191	2055
Szdé Jákov	1923	"	278	6440
Nahalal	1921	Mosav	673	9835
Nahalal	1926	mezőgazdasági leányiskola	130	600
Simron	1936	Kvuca	25	400
Rámát Dávid (Hasáron)	1926	"	108	3735
Rámát Dávid (Sárona)	1926	"	110	3735
Givát	1926	"	242	5340
Szárid	1925	"	175	4815
Ginegár	1922	"	159	3760
Mizra	1924	Kibbuc	156	3700
Tel Adasim	1923	Mosav	292	7330
Kfár Gideon	1923	"	70	3675
Kfár Háhorés	1930	"	173	1000
Merchávjá	1910	Kibbuc	227	6250
Merchávjá	1910	Mosav	40	6300
Kfár Jeladim	1922	Mezőgazdasági iskola	500	900
Kfár Jechezkel	1922	Mosav	215	6000
En Hárod	1921	Kibbuc	506	11.800
Tel Joszéf	1921	"	226	11.200
Bét Alfa (Has. Hac.)	1922	"	142	3850
Bét Alfa (Chefciba)	1922	Kvuca	317	2200
Hahugim (Béth Hasitta)	1931	Kibbuc	50	3600
Alonim, Tivon	1938	Kvuca	183	2000
Irgun Moledet	1937	Mosav	54	8000
Afule mellett		Leányfarm		500

A telep neve:	Alapítási év:	Települési forma:	Lakosság:	Terület Dunam:
JORDÁNVOLGY:				
Nir Dávid	1936	Kibbuc	154	1500
Szdé Nachum	1937	"	157	2500
Meszilot	1937	"	67	1200
Tirat Cvi	1937	"	124	2250
Máoz	1937	"	94	3500
Báth Jozsef	1937	Mosav	138	4000
Kinereth	1908	Kvuca	250	2325
Dágánja A	1909	"	206	1720
Dágánja B	1930	"	208	1550
Kfár Gun	1924	Kibbuc	178	1500
Áfikim	1928	"	277	935
Mászáda	1937	Kvuca	150	1900
Sár Hágolán	1937	Kibbuc	178	1500
Bátelem, Én Geb	1937	"	50	9000
Mászád	1938	"	115	
Neve Eitan	1938	"	56	
Kvuca! Arje	1939	"		
Irgun Dror	1939	Mosav		
ALSÓ-GALILEA:				
Kfar Chittim	1924—36	Mosav	185	3600
FELSŐ-GALILEA:				
Chanita	1938	Kibbuc	80	2400
Élon	1938	"	117	
Mecudat Ussischkin A.		"		
" " B.		"		
" " C.		"		
AKKOI KERÜLET:				
Savé Cián		Kibbuc	82	670

A KEREN KAYEMETH LEISRAEL BEVÉTELEI ÉVEK SZERINT (1921—1931):

Év:	Fontsterling:	Év:	Fontsterling:
5682 (1921—22)	82.018	5691 (1930—31)	146.529
5683 (1922—23)	98.271	5692 (1932—33)	129.606
5684 (1923—24)	136.141	5693 (1933—34)	151.528
5685 (1924—25)	190.925	5694 (1934—35)	209.536
5686 (1925—26)	201.141	5695 (1935—36)	256.861
5687 (1926—27)	218.745	5696 (1935—36)	308.979
5688 (1927—28)	203.953	5697 (1936—37)	381.062
5689 (1928—29)	197.500	5698 (1937—38)	403.085
5690 (1929—30)	203.776	5699 (1938—39)	560.000

A fenti számok a KKL nettó bevételei, a költségek levonása után.

Országos Rabbiképző - Zsidó Tiszteletudományi Egyetem

A VARÁZSPERSELY

„A szimbólumok hatalmas tényezői egy nép feltámadásának. Ezekkel lehet egy leigazott, elnyomott népet vezetni — a halálba vagy a szabadságba.” (Herzl.)

(Egy perselyűritő levele.)

Kedves Chavérok, bizonyára tudjátok, — ha Isten megengedi — nemsokára alijázom. Át kell, hogy adjam nektek a munkát, amit eddig végeztem. A mi munkánkban nem állhat be szünet, ha egyik kilép a sorból, — hogy munkáját másutt folytassa — a következőnek kell a helyébe lépni.

A legfontosabbról akarok nektek beszélni: a persely-munkáról. Nektek nem kell magyaráznom a persely jelentőségét. Ti tudjátok, hogy nyolcszázézer kék-fehér persely van a világon és tudjátok, hogy több mint egy millió font sterling az a pénz, amit a KKL a perselyekből összegyűjtött és amelynek minden filléréből ereci föld lett, csatornák és fák, telepek és kolóniák, zsidó munka, zsidó élet.

Mіндеzt nem kell nektek elmondanom. De meg kell magyarázni azt, hogy mi a feladatunk, a galuth fiataljainak feladata a kék-fehér persely, a geulat haarec szolgálatában.

Ne mondjátok nekem, hogy nem vagyok hivatott arra, hogy titeket tanítsalak. Ne mondjátok, hogy rossz perselyűritő voltam. Igaz, tudom, nem értem el rekorderedményeket. Nem az én körzetem hozta a legtöbb pénzt és nem én jöttem elsőnek leszámolni. Magam is emlékszem Mosera, akinek szeplős orrán ragyogott az izzadság, mikor pár órával a körzet átvétele után diadalmasan jelentette: befejeztem az űritést, kérek egy másik körzetet. És eszembe van Éli, akinek nem volt elég a pénzeszacskó, még a zsebeiből is borítékokat húzott elő és az is mind tele volt pénzzel.

Én csak később jöttem, egy-két hét mulva és csendesen tettem le a pénzt, munkám látható eredményét az asztalra. A többi eredményről nem számoltam be akkor. Ezekről akarok most beszámolni.

Emlékezz csak vissza, Smuél, tavaly pészachkor nálunk voltál a széder-estén. És mindjárt az elején, még nem jutottunk messze a hagadában — elkezdtem nevetni.

Ott, ahol négy emberről beszél a hagada: a bölcsről, gonoszról, az együgyűről és arról, aki még kérdezni sem tud.

Nem mondtam meg akkor, most megmondom: a perselymunka jutott eszembe. A persely kihelyezése és kiürítése, amely annyi zsidó házba visz el bennünket, ahol mindezekkel találkozhatunk: a bölccsel, a gonosszal, az együgyűvel és azzal, aki kérdezni sem tud.

Mert vannak bölcsek, akik mindent tudnak. Sőt mindent jobban tudnak. Ezek mondják neked: ugyan édes fiam, én magam is régi cionista vagyok, persze kell lenni Palesztinában egy menedékhelynek, ahová a világ üldözött zsidói... node most, édes fiam? Hiszen most bevándorlási tilalom van és földet vásárolni Palesztinában meg éppen nem lehet! Nem is beszélve arról, hogy úgysem lehet a pénzt kivinni Palesztinába!

Ennek aztán mindent meg kell magyarázni. El kell mondani azt, hogy a Fehér Könyv politikája, a bevándorlási tilalom már régen csak szó és papír. Hogy az élet rohanó tempója túlnőtt, túlhaladt a szavak és papírok felett és ma Palesztina kapui tárva-nyitva állanak az odatörekvők előtt. Hajók mennek tele zsidókkal, ifjakkal és öregekkel, menekülőkkel és az országépítés fanatikusaival, százak, ezrek és újabb ezrek és mindannyian partot érnek Erec Jiszráélben.

De azzal, hogy partot érnek, még nincs elintézve, megoldva semmi. Ezeknek mind munka kell, föld, kenyér, megélhetés. És ezt csak a Keren Kayemeth adhatja. A Keren Kayemeth, amely földvásárlásainak mértékét egyre növeli, de amelynek még több, még sokkal több földre van szüksége, hogy mindenkinek jusson, az egész özönlő emberáradatnak, amely feltartóztatlanul ömlik Palesztina felé. És hogy meg tud-e felelni ennek a feladatának a Keren Kayemeth, ez csak — megértés kérdése. Megértik-e végre az élet letagadhatatlan parancsszavát a zsidók, adnak-e filléreket a szegények, pengőket a tehetősek és sok-sok pengőt a gazdagok.

Mert ha meglesz a pénz, meglesz a föld is. Tévedés azt hinni, hogy nem lehet földet vásárolni. Hogy az arab zavargások lehetetlenné teszik a földvásárlást. A zavargások, melyek most 'e is csendesedtek, csak még inkább tönkretették az arab gazdasági életét és most fokozottabb mértékben kénytelenek birtokaiktól megválni. A legvéresebb zavargások idején is volt földkinálat — és a veszélytől a KKL sohasem riadt vissza.

Számokat kell szolgáltatni, adatokat: hogy míg a világháború végén csak 10%, ma már 31% a zsidó lakosság Palesztinában. A világháború óta a zsidó földvásárlásnak majdnem 50%-a esik a KKL-re és ma az összes zsidó birtokok mintegy 40%-a van a Keren Kayemeth tulajdonában. 250 zsidó telep közül mintegy 140 létesült a KKL földjén és csak a zavargások 40 hónapja alatt több mint 50 telep! Tudjátok mit jelent ez? Minden hónapban legalább egy új telep létesült Erecben — dacolva nehézségekkel, ellenséges politikai hangulattal, életveszedelemmel. És ez az életveszedelem nem szó csupán. Hiszen ti tudjátok...

Igen, ti tudjátok, nem is nektek mondom. De a rideg mindentudónak, a hagada bölcsének mindezt el kell mondani. És válaszolni kell arra is, hogy az összegyűlt pénzt úgyse lehet most Erecbe juttatni. El kell magyarázni az árutranszfer kérdését, — és egy perc múlva persze ahhoz is ő fog jobban érteni, de ezzel nem szabad törődni — amely éveken keresztül tette lehetővé és teszi lehetővé most is, hogy a perselyek fillérei azzá váljanak, ami a rendeltetésük: ereci földdé.

És mikor mindezt elmondtuk, akkor — nyissuk ki a hagada bölcsének perselyét. Azaz csak kinyitnánk, de most éppen nem találja, rögtön elő fogja keresni, nem mennénk át addig a szomszédba?

Igen, átmegyünk. És mikor visszatérünk — kop, kop, kop — halljuk, amint most dobja filléreit a perselybe, mert szégyeli magát, hogy nincs benne semmi, holott ő — mint mondta — régi cionista. Persze azért annyira nem szégyeli magát, hogy pengőket is dobjon bele. Csak nem hagyhatja magát kitanítatni egy ilyen fiatal fiútól, akinél ő természetesen sokkal-sokkal többet tud...

Új perselyt akarunk kihelyezni egy másik zsidó otthonban, de gyakran szembetaláljuk magunkat a hagadai gonosszal. Biztosan ül vagyona bástyái közt, őt nem érinti semilyen törvény. „Mire való nektek ezen művelet” — kérdi a hagada szavaival. — „Nektek, de nem neki is.” De mi ne feleljünk a hagada szavaival. Ne mondjuk neki, hogy tesszük ezt azért, amit az Örökkévaló velünk művelt, hogy országot adott nekünk, földet, ahol békekességben dolgozhatunk hétköznap és nyugodtan ünnepelehetjük ünnepeinket. Ne mondjuk, hogy ezt teszi az Örökkévaló velünk, de nem vele. Mi nem mondhatunk ilyesmit. Hiszen az a szép, a nemes, a szent a mi munkánkban, hogy dolgozunk

nemcsak magunkért, építünk azoknak is, küzdünk azokért is, akik még mindig nem akarják elhinni, hogy mindez szükséges, hogy ez az út, a megoldás, a megoldás egyetlen lehetősége. Dolgozunk, küzdünk érte is, de — nem hagyjuk nála a perselyt. Nem alamizna kell nekünk, könyöradomány. Több az áldás a szegény fillérjén, aki tudja miért ad, mint a gazdag odavetett pengőjén, aki nem — akarja tudni, hogy mire kell adnia.

De hagyunk perselyt a hagada együgyűjénél. A tájékozatlannál. Az érdeklődőnél. Akinek otthagyhatsz egy-egy KKL írást is, képes füzeteinket, amiből láthatja a célt. Amiből láthatja azt, hogy mi épül az ő filléréből odakint, hogyan lesz belőle föld, gabona, tiszta víz, gyermekkacagás, izmok feszülése: élet.

Ő csak azt kérdezi a hagada együgyűjével: mi ez? „Mondd meg neki: Erős kézzel vezetett ki az Örökkévaló Egyiptomból, a szolgaság házából.” És mondod meg neki: Erős kézzel vezet vissza az Örökkévaló Erec Jiszráélbe, a szabadság országába. Erős kézzel és csoda által. És ez a csoda a persely csodája. — Hagyjuk nála a perselyt, legközelebb már lesz benne pár fillér és — újabb füzeteket fog kérni tőlünk, mert érdekli az országépítés haladása. És pár hónap múlva már ott lesz közöttünk. Megint egy szív, amelyik velünk dobog, két kéz, amelyik velünk dolgozik.

És hányan vannak még... Hányféle ember, zsidó ember, akiket kifelejtett a hagada. De nekem beszélni kell róluk is.

Itt van mindjárt egy másik, aki mikor a persely szót meghallja, már teszi is elénk a vadonatúj — zöld perselyt. Szerényen válaszolunk neki, hogy mi nem ezért jöttünk. Hogy van egy másik persely is nála, emlékezzék csak, néhány hónappal előbb még volt benne néhány fillér. Igen-igen — mondja zavartan, de azóta hozták ezt az újat és most már ebbe kell dobni a pénzt. Különb is — teszi hozzá igazolástkeresően — mind egy az, hogy ki melyik jótékony célra ad, fő hogy mindenki megtegye kötelességét. Igen, — válaszolom — tényleg ez is fontos. Szép és nemes hivatás segédkezet nyújtani az elesőknek, védeni az üldözötteket. De ki ad otthont a kiüzötteknek, hol álljanak talpra, hol kezdjenek új életet az elesettek? Ezért más a zöld persely és más a kék-fehér persely, ahogy más a jótékonyság és más az országépítés.

Van aztán olyan ház is, ahol — semmin nem szabad csodálkozni — „félnek” adni. Annyi rendelet, paragrafus — ki tudja hol, mibe ütközik az ember. Ez a perselygyűjtés is... nem valami tiltott dolog? A perselyűritő belenyúl a zsebébe, előveszi kis kék igazolványát. És ha ez se elég, előhúzza belügyminiszteri rendelet másolatát is. Megmutatja benne: „megengedem, hogy a Magyar Zsidók Pro Palesztina Szövetsége a magyar zsidók külföldön elhelyezkedésének elősegítéséhez szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése céljából... persellyel Budapest székesfőváros és az ország egész területén adománygyűjtést folytathasson.”

Hát az édesanya, aki simogató kézzel hozza elő a perselyt és könnybeborul a szeme: „Az én fiam is odakinn van... ha beledobok a perselybe, úgy érzem: neki adom...” Itt nem szabad sokat beszélni, magyarázni. A számok, az adatok csak tönkretennék valamit, ami szép és — igaz. Mert hiszen minden anya a saját fiának ad — akár kinn van a fiú, akár még itt mellette — ha országot épít, Izráél földjét váltja meg.

Egyszer-egyszer fiatal fiút találunk otthon, vagy kerekszemű kislányt. Nem gyerekek már, nem felnőttek még. Már hallottak, olvastak valamit. De valahog úgy érezték eddig — nem róluk van szó. Mit tehetnek ők a Keren Kayemethért?

Igen, — mondta nekem az egyik — minden zsidónak dolgoznia kell Palesztináért. Én már sokat gondolkoztam ezen, de én hogyan segíthetek, mit tehetek én? Hogy te mit tehetsz, chavér, — és igyekeztem nem oktató, hanem baráti hangon beszélni — hát először is tanulj meg tőlem valamit, egy szót csak. Tudod milyen hidegen hangzik ez a szó, — amit te olyan gyakran használsz — hogy „én”. És mennyivel melegben az, hogy „velem”. Velem — ebben már benne van, hogy nem vagyok egyedül. „Imi” — mondjuk héberül. Imi — velem. Mindíg velünk van az ereci föld megváltásának gondolata és így könnyen megtaláljuk az utat, amelyen haladnunk kell.

Talán tudjátok is, kiről van szó, a kis Judáról beszéllek, aki azóta egyik legbuzgóbb munkatársunk.

És csak még egyet akarok elmondani. Mióta KKL-munkával foglalkozom, ez a legszebb emlékem. Talán nem untatlak benneteket és olyan jól esik elmondani.

Emlékszem, hideg, havas estén történt és még egy hely volt vissza, ahol a perselyt ki kellett üríteni. Szép eredményeket hozott ez a persely, jó módú emberek voltak a tulajdonosai és ha nem is mindent értők, de — megértők. Sokáig csengettem. Végre apró lábak futó neszezése, hat-hétéves fiú nyitott ajtót. Nincsenek itthon anyukáék — jelezte mindjárt. Igen, mondom, nem baj, hiszen nem is hozzájuk jöttem, ugyanúgy hozzád is, bizonyára emlékszel rá, hogy én szoktam elvinni a pénzt a kék-fehér perselyből. Ott áll benn a nappali szobában, a fiókosszekrényen.

Bementünk a szobába, leemeltem a perselyt, letéptem a zárópecsétet. Elővettem a kulcsot, kinyitottam a zárt. Tíz- és húszfilléresek hullottak az asztalra. Volt benne pengős is néhány. Lassan számoltam a pénzt. Leragasztottam a perselyt, kiállítottam a nyugtát és a persely alá tettem.

A gyerek ott állt mellettem, nem szólt egy szót se. De a szeme tele volt kérdőjellel. És egyszerre megértettem. Ő a negyedik a hagadában: aki kérdezni se tud. „Te kezdjél vele beszélni, amint írva van: beszélj el fiadnak azon nap, miszerint...”

Két térdem közé állítottam a kisiút és mesélni kezdtem neki. Nem én találtam ki a mesét, úgy olvastam valahol. Engel néniről szólt ez a mese, akit minden gyerek úgy szeretett és akinek szobája falán ott lógott a varázspersely. A varázsperselyen egy csillag ragyogott. És ha a gyerekek kérték, meséljen a varázsperselyről, mindig új mesét tudott, meséket a zsidók ősi földjéről. Sámsonról, az óriásról, aki már gyermekkorában pusztá kézzel hatalmas vadállatokat ölt meg és a bátor és okos Dávidról, aki olyan szépen hárfázott, de a kardot is jól forgatta és végül az egész zsidó nép királya lett. És a legszebb mesét magáról a varázsperselyről mesélte Engel néni. Azt mesélte róla, hogy ha tele lesz, eljön a pénzért egy követ és elviszi a zsidók ősi földjére. Mert ott most új ország épül a zsidó nép számára, amely ma még szét van szórva az egész világon.

Egyszer a kis József, Engel néni egyik kedvence — szólt tovább a mese — sírva jött be a szobába, ahol a varázspersely lógott a falon. „Néni kérem, — csuklotta zokogva — az iskolában a gyerekek... nem akarnak többet játszani velem... azt mondják... én idegen vagyok...” És Engel néni fájdal-

mas mosollyal vezeti a kis Józsefet a varázsperselyhez... és egyszerre megkezdődik a varázslat.

A varázspersely nőni kezd, egyre nagyobb lesz, hatalmasabb, már betölti az egész szobát. Olyan nagy lesz, hogy belefér Engel néni és József és belefér Hannácska is, József kishúga, aki mindig ott botolog a bátyja körül.

És a varázspersely nem is persely többé, hanem egy nagy repülőgép már és viszi, viszi a gyerekeket, míg csak egy furcsa ismeretlen országba nem érnek, ahol száz és száz gyerek várja őket. „Salom, salom” — kiabálják feléjük és játszani hívják őket.

De a gyerekeknek most más dolguk van, szemük beissza az ország képét. Városokat látnak és falvakat, folyókat és hegyeket; templomokat és villamosműveket. De látnak pusztaságot is, mocsaras vidékeket némán égni a perzselő napfényben. Most figyeljete ide — mondja Engel néni és elfordít egy csavart a repülőgépen. És egyszerre látni, hogy a nagy varázspersely alján sok-sok apró varázspersely van és abból fillérek és pfennigek, centek és pennyk hullanak a kietlen földre. És a fillérek nyomán sátrak nőnek ki a földből és a sátrakból barnarasült chalucok jönnek elő. Mocsarak folynak le csatornákon és a föld friss lesz és zöld. Traktorok zúgnak, szántanak és vetnek. A sátrakból faházak lesznek és kőházak — egy egész telep. És a közepén egy nagy ház, a gyerekek háza. Csilingelő gyerekkacagás hallatszik onnan és József és a kis Hanna is ott vannak már közöttük... Otthon vannak, nem idegenek többé...

Két kis gyerekkar nyúlt felém. Ott állt a kisfiú a térdem között, az arca égett, a szeme csillogott.

„Te, — kérdezte és belekapaszzkodott a vállamba — igaz amit meséltél?”

„Igaz, minden szó igaz!”

Kifutott hirtelen a másik szobába és egy fura piros agyagkutyával jött vissza.

„Idenéz” — mondta. És a kutya darabokban feküdt a földön. Fillérek, kétfilléresek gurultak mindenfelé. A gyerek buzgón mászkált székek és asztalok alatt. Szedte össze a pénzt. És minden megtalált pénzdarabbal diadalmasan szaladt a perselyhez — a varázsperselyhez — és szórta-szórta belé...

Könnyes volt a szemem, gyorsan menni akartam. Riadtan fogta meg a kezemet:

„Hát szedd ki belőle ezt is! Azt akarom, hogy minél előbb legyen belőle föld, sátor, faház, kőház és... gyerekház! Tudod, — tette hozzá bizalmasan — már nekem is mondták a többiek az iskolában...”

Hát ezért jöttem én gyakran utolsónak a perselygyűjtés elszámolásával. Mert higgyétek el nekem, chavérok, hogy a persely csak akkor igazán varázspersely, csak akkor tud csodát tenni, — és ez a csoda életkérdés nekünk — ha nem csak pénzt dobunk bele. Hitet is kell beledobni, tudást, munkát, lelkesedést... Csak akkor tud a persely csodát tenni emberi szívekben és — Erec Jiszráél földjén.

Csak ezt akartam mondani nektek, chavérok. És köszöntelek benneteket jó munkát kívánva, szívbőljövő salommal.

T Í Z P A R A N C S O L A T

A KEREN KAYEMETH LEISRAEL MINDEN BARÁTJA SZÁMÁRA

Barátja vagy-e a Keren Kayemethnek? Ha igen, tudd meg és gondolj mindenkoron arra,

1. hogy szabadságot pénzen egyetlen nép sem vásárolhat. A földet azonban, amelyen azt kivívja majd, — a földet, azt meg kell szerezni.
2. Tudnod kell, hogy szüntelen munkád a Keren Kayemeth szolgálatában halhatatlan társadalmi célkitűzések hordozójává tesz.
3. Miközben a rábízott kék perselyekkel foglalatoskodsz, e kicsinynek látszó munkával, egyesekkel jutsz emberi közelségbe; családokkal. És mindezeket a zsidó nép megváltásának szolgálatába állítod.
4. A propagandista a névtelen, nagy tömegekhez szól. Nem így a nevelő. A nevelő az embereknek kicsiny köréhez' lép közel. És mindenkoron ugyanahhoz a körhöz.
5. Gyermekekézen mi lesz még a legnagyobb jelképből is? Játékszer! A felnőtt tud csak hatalmas jelképet formálni, akár a játékszerből is.
6. Vessed bele egész valódat s az lesz megint a Kék Persely, ami egykoron, kezdetben: megrendítő kifejezője egy nagy nép soha el nem múló s szabadságért való vágyakozásának.
7. Hogyan adhatsz hétköznapijaidnak is nagyünnepi értelmet? Soha nem szűnő és népünk megváltását szolgáló iparkodással.
8. Vidd bele egész hitedet a legkisebb munkába is, amit a Keren Kayemeth szolgálatában elvégezned megadatott. És nem csupán e hitet. De a zsidó ember teljes felelősségérzetét is, kitarását. Soha el nem múló sóvárgását. Így, csakis így tudsz másokat is megtanítani: hinni. És meglátod, micsoda tudat az: érezni! — megtettem kötelességemet a népem iránt.